

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про закриття провадження у справі

08 червня 2022 року

Справа №200/1614/22

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Лазарева В.В., розглянувши за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом Шеповалової Ольги Олександрівни до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії, -

В С Т А Н О В И В:

27 січня 2022 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшла позовна заява Шеповалової Ольги Олександрівни до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області в якій просить: 1) визнати протиправною бездіяльність відповідача щодо ненадання приватному нотаріусу Бахмутського районного нотаріального округу Донецької області Полежаєвій Ганні Миколаївні інформації щодо розміру пенсії Белоглазова Олександра Олексійовича, яка була йому нарахована, але не отримана ним за його життя; 2) зобов'язати Головне управління Пенсійного Фонду України в Донецькій області сформулювати та направити приватному нотаріусу Бахмутського районного нотаріального округу Донецької області Полежаєвій Ганні Миколаївні для включення до складу спадщини після померлого Белоглазова Олександра Олексійовича відповідну довідку із врахуванням усієї суми недоотриманої пенсії померлого пенсіонера Белоглазова Олександра Олексійовича, за період з 01 березня 2016 року по 09 листопада 2020 року, без обмеження будь-яким строком.

В обґрунтування позовних вимог позивач зазначила, що 09 листопада 2020 року у місті Єнакієве Донецької області помер її батько Белоглазов Олександр Олексійович, після його смерті залишилась спадщина у вигляді нарахованої та недержаної ним пенсії за життя. У зв'язку з чим позивач звернувся до нотаріуса для прийняття спадщини.

Проте на запит нотаріуса щодо надання інформації про наявність нарахованої та недоотриманої пенсії на ім'я померлої, відповідач не надав інформації щодо повної суми недоотриманої пенсії померлої.

На думку позивача, Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області безпідставно не надає інформацію щодо розміру повної суми пенсії, яка належала Белоглазову Олександр Олексійовичу, але не була ним одержана за життя.

01 лютого 2022 року відкрито провадження у справі, вирішено розгляд справи проводити за правилами спрощеного позовного провадження, без проведення судового засідання та виклику (повідомлення) учасників справи, про що постановлена відповідна ухвала. В ухвалі було запропоновано відповідачу у п'ятнадцятиденний строк з моменту отримання ухвали про відкриття провадження у справі надати суду відзив на позовну заяву зі всіма доказами на його підтвердження, які наявні у відповідача.

23 лютого 2022 року представник відповідача надав відзив на позовну заяву, в якому зазначив, що виплата недоотриманої пенсії буде здійснюватися відповідно до Порядку виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), не виплачених за період до місяця відновлення їх виплати, внутрішньо переміщеним особам, які відмовилися відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на контрольованій Україною території, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.11.2021 № 1165.

На думку представника відповідача пенсія, яка не була нарахована за життя спадкодавця, не входить до складу спадщини.

З урахуванням наведеного, представник відповідача вважає позовні вимоги Ільченко Тетяни Володимирівни необґрунтованими і такими, що не підлягають задоволенню.

Дослідивши докази наявні в матеріалах справи, суд зазначає наступне.

Белоглазов Олександр Олексійович перебував на обліку в Головному управлінні Пенсійного фонду України в Донецькій області, та отримував пенсію за віком.

Згідно свідоцтва про смерть серія І-ОК №531573, Белоглазов Олександр Олексійович помер 09 листопада 2020 року, про що 09.07.2021 року зроблено відповідний актовий запис № 438.

17 грудня 2021 року приватним нотаріусом Полежаєвою Г.М. у Спадковому реєстрі було зареєстровано спадкову справу (номер у спадковому реєстрі 68871941, номер у нотаріуса 149/2021).

Листом від 17 грудня 2021 року №240/02-14 приватний нотаріус Полежаєва Г.М., звернулася до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області із запитом про надання інформації щодо суми недоотриманої пенсії померлого Белоглазова Олександра Олексійовича.

Листом від 28.12.2021 року УПФ повідомило нотаріуса, що станом на 24.12.2021 року нарахована сума пенсії, що належала за життя Белоглазову Олександр Олексійовичу складає 87069,74 грн.

Надаючи правову оцінку встановленим обставинам справи, суд зазначає наступне.

Пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року визначено, що кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.

Судова юрисдикція - це компетенція спеціально уповноважених органів судової влади здійснювати правосуддя у формі встановленого законом виду судочинства щодо визначеного кола правовідносин.

Відповідно до частини 1 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України, завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

За визначенням пункту 1 частини першої статті 4 Кодексу адміністративного судочинства України адміністративна справа - це переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір. Публічно-правовий спір - це спір, у якому: хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку з виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій; або хоча б одна сторона надає адміністративні послуги на підставі законодавства, яке уповноважує або зобов'язує надавати такі послуги виключно суб'єкту владних повноважень, і спір виник у зв'язку з наданням або ненаданням такою стороною зазначених послуг; або хоча б одна сторона є суб'єктом виборчого процесу або процесу

референдуму і спір виник у зв'язку з порушенням її прав у такому процесі з боку суб'єкта владних повноважень або іншої особи (пункт 2 частини першої статті 4 Кодексу адміністративного судочинства України).

На підставі пункту 7 частини 1 статті 4 Кодексу адміністративного судочинства України суб'єкт владних повноважень - орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг.

Пунктом 1 частини 1 статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на публічно-правові спори, зокрема спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності.

З аналізу наведених норм, суд приходять до висновку, що визначальною ознакою справи адміністративної юрисдикції є наявність публічно-правового спору, тобто спору, у якому хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції і який виник у зв'язку з виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій.

До компетенції адміністративних судів належать спори фізичних чи юридичних осіб з органом державної влади, органом місцевого самоврядування, їхньою посадовою або службовою особою, предметом яких є перевірка законності рішень, дій чи бездіяльності цих органів (осіб), прийнятих або вчинених ними при здійсненні владних управлінських функцій, крім спорів, для яких законом установлений інший порядок судового вирішення.

Відповідно до вимог статті 19 Цивільного процесуального кодексу України суди розглядають у порядку цивільного судочинства справи, що виникають з цивільних, земельних, трудових, сімейних, житлових та інших правовідносин, крім справ, розгляд яких здійснюється в порядку іншого судочинства.

Статтею 52 Закону України від 09 липня 2003 року № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» встановлено, що сума пенсії, що належала пенсіонерові і залишилася недоотриманою у зв'язку з його смертю, виплачується - по місяць смерті включно членам його сім'ї, які проживали разом з пенсіонером на день його смерті, у тому числі непрацездатним членам сім'ї, зазначеним у частині другій статті 36 цього Закону, які знаходилися на його утриманні, незалежно від того, проживали вони разом з померлим пенсіонером чи не проживали.

Члени сім'ї, зазначені в частині першій статті 52 цього Закону, повинні звернутися за виплатою суми пенсії померлого пенсіонера протягом шести місяців з дня відкриття спадщини.

У разі відсутності членів сім'ї, зазначених у частині першій цієї статті, або у разі незвернення ними за виплатою вказаної суми в установленій частиною другою цієї статті строк сума пенсії, що належала пенсіонерові і залишилася недоотриманою у зв'язку з його смертю, входить до складу спадщини.

Згідно частини 2 статті 1220 Цивільного кодексу України (далі - ЦК України) часом відкриття спадщини є день смерті особи або день, з якого вона оголошується померлою (частина третя статті 46 цього Кодексу).

У відповідності до п. 2.26 Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", затвердженого постановою правління Пенсійного фонду України від 25 листопада 2005 року № 22-1 (далі - порядок №22-1), для виплати недоотриманої пенсії у зв'язку зі смертю пенсіонера до органу, що призначає пенсію, в якому перебував на обліку померлий пенсіонер, надається свідоцтво про смерть, документи, які підтверджують родинні стосунки, документ, що посвідчує особу заявника.

Непрацездатними членами сім'ї, зазначеними у частині другій статті 36 Закону,

подаються документи, які засвідчують, що вони перебували на утриманні померлого пенсіонера.

Члени сім'ї надають паспорт або інші документи, які підтверджують проживання з пенсіонером на день його смерті.

Для виплати недоотриманої пенсії, яка увійшла до складу спадщини, у зв'язку з відсутністю членів сім'ї або в разі незвернення ними за виплатою вказаної суми протягом шести місяців з дня відкриття спадщини до органу, що призначає пенсію, в якому перебував на обліку померлий пенсіонер, надається документ, що посвідчує особу заявника, свідоцтво про смерть, свідоцтво про право на спадщину.

Отже, якщо члени сім'ї не звернулися за виплатою суми пенсії померлого пенсіонера після спливу шести місяців з дня відкриття спадщини, недоотримана пенсія входить до її складу.

Згідно свідоцтва про смерть серія І-ОК №531573, Белоглазов Олександр Олексійович помер 09 листопада 2020 року, тобто датою відкриття спадщини є саме 09.11.2020 року.

Приймаючи до уваги, що позивач не звернулася до УПФ протягом 6 місяців з дня відкриття спадщини, недоотримана сума пенсії померлого пенсіонера увійшла до її складу.

Статтею 1218 Цивільного кодексу України(далі - ЦК України) визначено, що до складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Відповідно до статті 1227 ЦК України суми заробітної плати, пенсії, стипендії, аліменти, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відшкодувань у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві, але не були ним одержані за життя, передаються членам його сім'ї, а в разі їх відсутності -входять до складу спадщини.

Отже у цій справі предметом позову є майнова вимога в порядку спадкування права власності на майно - грошові кошти про стягнення на користь позивача суми недоотриманої пенсії. Спір має приватноправовий характер і підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства.

Аналогічну правову позицію щодо застосування зазначених норм процесуального права було викладено у постановках Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 286/3516/16-ц, від 03 квітня 2019 року у справі №808/1346/18.

Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України суд закриває провадження у справі якщо справу не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства.

Таким чином, суд приходять до висновку, що провадження у справі за позовом Шеповалової Ольги Олександрівни до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії необхідно закрити.

За приписами частини 1 статті 239 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що якщо провадження у справі закривається з підстави, встановленої пунктом 1 частини першої статті 238 цього Кодексу, суд повинен роз'яснити позивачеві, до юрисдикції якого суду віднесено розгляд таких справ.

Суд роз'яснює позивачу, що дана справа підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства.

Крім того, відповідно до частини 2 статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України про закриття провадження у справі суд постановляє ухвалу, а також вирішує питання про розподіл між сторонами судових витрат, повернення судового збору з бюджету.

Розмір судового збору, порядок його сплати, повернення і звільнення від сплати встановлюються законом (частина 2 статті 132 Кодексу).

Правові засади справляння судового збору, платників, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору

визначаються Законом України «Про судовий збір» № 3674-VI від 08.07.2011 (далі – Закон № 3674-VI).

Згідно із пунктом 4 частини 1 статті 7 Закону України «Про судовий збір» сплачена сума судового збору повертається за клопотанням особи, яка його сплатила за ухвалою суду в разі, зокрема, закриття (припинення) провадження у справі (крім випадків, якщо провадження у справі закрито у зв'язку з відмовою позивача від позову і така відмова визнана судом), у тому числі в апеляційній та касаційній інстанціях.

Отже, у відповідності до норм чинного законодавства сума судового збору повертається за клопотанням особи, яка його сплатила.

На підставі викладеного, керуючись нормами Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

У Х В А Л И В:

Закрити провадження у справі за позовом Шеповалової Ольги Олександрівни до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії.

Ухвала, постановлена судом поза межами судового засідання або в судовому засіданні у разі неявки всіх учасників справи, під час розгляду справи в письмовому провадженні, набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

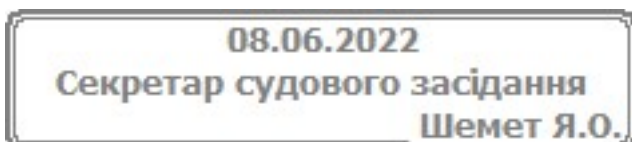
Апеляційна скарга на ухвалу суду першої інстанції подається до Першого апеляційного адміністративного суду протягом п'ятнадцяти днів з дня її проголошення.

Учасник справи, якому ухвала суду не була вручена у день її проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подана протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення йому відповідної ухвали суду.

Текст ухвали розміщений в Єдиному державному реєстрі судових рішень (веб-адреса сторінки: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Суддя

В.В. Лазарєв

*306*5270751*1*2*